

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 czerwca 2020 r. znak: (...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w Ł., na podstawie art. 28 ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U z 2020 r., poz. 174) z urzędu odmówił K. Ś. prawa do pełnej wypłaty części uzupełniającej renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym. W uzasadnieniu, organ rentowy wskazał, że wnioskodawca jest właścicielem gospodarstwa rolnego oraz od dnia 1.03.2020 r. jego małżonce przyznano emeryturę rolniczą. Tym samym, K. Ś. nie prowadzi działalności rolniczej z małżonkiem, podlegającym ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu z mocy ustawy. W związku z powyższym brak jest podstaw do wypłaty części uzupełniającej świadczenia w pełnej wysokości. Dodatkowo ubezpieczony jest trwale całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym a zatem brak jest też podstaw do wypłaty połowy części uzupełniającej świadczenia.

(decyzja k. 171 – 172 akt KRUS)

Od powyższej decyzji wnioskodawca odwołał się do Sądu Okręgowego w Łodzi w dniu 13 lipca 2020 r. wnosząc o jej zmianę. K. Ś. podniósł, że osobom pobierającym renty rolnicze z tytułu niezdolności do pracy, które osiągnęły wiek emerytalny przyznaje się z urzędu emeryturę rolniczą w wysokości, nie niższej od dotychczas pobieranej renty, jeżeli osoba ta spełnia warunek posiadania wymaganego okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu przez co najmniej 25 lat. Wnioskodawca podkreślił, że w jego przypadku ten warunek został spełniony. (odwołanie k. 3)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wywodząc jak w zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie k. 4 – 5 verte)

W dniu 4 września 2020 r. ubezpieczony złożył do Sądu Okręgowego pismo procesowe, w którym podkreślił, iż decyzja Prezesa KRUS z dnia 20 lipca 2020 r. jest błędna, gdyż przyznaje mu wypłatę świadczenia korzystniejszego po złożeniu wniosku o wypłatę emerytury, ale od dnia 1.07.2020 r., a nie od dnia 1.06.2020 r. Do przedmiotowego pisma wnioskodawca załączył kopię decyzji organu rentowego z dnia 20.07.2020 r.

(pismo wnioskodawcy z dnia 4.09.2020 r. k. 27, kopia decyzji k. 29)

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił, co następuje:

Wnioskodawca K. Ś. urodził się w dniu (...) (bezsporne)

Ubezpieczony od dnia 1 maja 2009 r. pobiera okresową rentę rolniczą z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w rolnictwie a od dnia 1.08.2013 r. przedmiotową rentę przyznaną na stałe.

(decyzja k. 44, k. 70, k. 100 – 100 verte akt KRUS)

Decyzją z dnia 05.03.2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał D. Ś. - małżonce wnioskodawcy, prawo do emerytury pracowniczej, od dnia 6.03.2020 r.

(bezsporne)

Decyzją z dnia 29 maja 2020 r. Prezes KRUS stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie:

- ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego dla D. Ś. od dnia 6.03.2020 r.;
- ubezpieczenia emerytalno – rentowego dla D. Ś. od dnia 6.03.2020 r. (decyzja k. 164 akt KRUS)

Małżonkowie Ś. pozostają nadal współwłaścicielami gospodarstwa rolnego **w** rozumieniu przepisów o podatku rolnym. (bezsporne)

Decyzją z dnia 02.06.2020 r. znak (...) – 1 Prezes KRUS wstrzymał wnioskodawcy wypłatę części uzupełniającej renty rolniczej w 100% od dnia 01.06.2020 r. Wskazano, że do wypłaty przysługuje renta rolnicza z tytułu niezdolności do pracy w kwocie 308,55 zł miesięcznie.

(decyzja k. 167 – 170 akt KRUS)

Zaskarżoną decyzją z dnia 2 czerwca 2020 r. znak: (...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w Ł. na podstawie art. 28 ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U z 2020 r., poz. 174) z urzędu odmówił K. Ś. prawa do pełnej wypłaty części uzupełniającej renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wnioskodawca jest właścicielem gospodarstwa rolnego oraz od dnia 1.03.2020 r. jego małżonka przyznano emeryturę rolniczą. Tym samym K. Ś. nie prowadzi działalności rolniczej z małżonkiem podlegającym ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu z mocy ustawy. W związku z powyższym brak jest podstaw do wypłaty części uzupełniającej świadczenia w pełnej wysokości. Dodatkowo ubezpieczony jest trwale całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym a zatem brak jest też podstaw do wypłaty połowy części uzupełniającej świadczenia.

(decyzja k. 171 – 172 akt KRUS)

Decyzją z dnia 16.07.2020 r. Prezes KRUS przyznał wnioskodawcy z urzędu prawo do emerytury rolniczej od dnia 1.07.2020 r.

(decyzja k. 183 akt KRUS)

Kolejną decyzją z dnia 20 lipca 2020 r. organ rentowy wstrzymał od dnia 1.07.2020 r. wypłatę emerytury rolniczej z powodu wypłaty świadczenia korzystniejszego, tj. renty rolniczej.

(decyzja k. 188 akt KRUS)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności o dokumenty, zawarte w załączonych do akt sprawy aktach KRUS, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron. Zebrany materiał dowodowy nie nasuwa wątpliwości i pozwala, tym samym, na wydanie rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego i poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych, odwołanie K. Ś. nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

W myśl **art. 28 ustawy** z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2020 r. poz. 53) wypłata renty rolniczej z ubezpieczenia ulega częściowemu zawieszeniu na zasadach określonych w ust. 2-8, **jeżeli rencista prowadzi działalność rolniczą.**

Zawieszenie wypłaty dotyczy części uzupełniającej renty rolniczej. Wypłata części uzupełniającej renty rolniczej ulega zawieszeniu w całości, jeżeli rencista nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Zgodnie z ust. 4 przytoczonego przepisu **emeryt rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego**, nie uwzględniając:

1) gruntów wdzierzawionych, na podstawie umowy pisemnej zawartej co najmniej na 10 lat i zgłoszonej do ewidencji gruntów i budynków, osobie niebędącej:

a) małżonkiem emeryta lub rencisty, b) jego zstępnym lub pasierbem,

c) osobą pozostającą z emerytem lub rencistą we wspólnym gospodarstwie domowym,

d) małżonkiem osoby, o której mowa w lit. b lub c;

2) gruntów trwale wyłączonych z produkcji rolniczej na podstawie odrębnych przepisów, w tym zalesionych gruntów rolnych;

3) gruntów i działów specjalnych należących do małżonka, z którym emeryt lub rencista zawarł związek małżeński po ustaleniu prawa do emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia;

4) własności (udziału we współwłasności) nieustalonej odpowiednimi dokumentami urzędowymi, jeżeli grunty będące przedmiotem tej własności (współwłasności) nie znajdują się w posiadaniu rolnika lub jego małżonka.

Wyplata ulega zawieszeniu w połowie, jeżeli rencista pobiera okresową rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy, nie dłużej jednak niż przez dwa lata.

Stosownie do treści art. 28 ust. 11, w przypadku, gdy rencista lub emeryt uprawniony do emerytury z art. 19 ust. 1 ***prowadzi działalność rolniczą z małżonkiem podlegającym ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z mocy ustawy, wypłata nie ulega zawieszeniu.***

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że bezsprzecznie ustalono, iż wnioskodawca K. Ś. oraz jego małżonka D. Ś. są współwłaścicielami gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym. W tym stanie rzeczy w myśl literalnego brzmienia omawianego art. 28 ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, nie można uznać, że K. Ś. jako emeryt rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej z małżonkiem.

Mimo jednak okoliczności prowadzenia działalności rolniczej z małżonkiem, wypłata części uzupełniającej renty rolniczej, nie uległaby zawieszeniu, w sytuacji gdyby małżonek ten podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z mocy przedmiotowej ustawy. Powyższe rozwiązanie nie ma jednak zastosowania do sytuacji prawnej K. Ś., bowiem na mocy decyzji z dnia 29 maja 2020 r. Prezes KRUS stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie:

- ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego dla D. Ś. od dnia 6.03.2020 r.;

- ubezpieczenia emerytalno – rentowego dla D. Ś. od dnia 6.03.2020 r.

W tym stanie rzeczy brak jest jakichkolwiek podstaw prawnych do przyznania wnioskodawcy prawa do wypłaty renty rolniczej w pełnej wysokości (świadczenia zarówno w części składkowej jak i w części uzupełniającej).

Na marginesie, tylko, zasygnalizować należy, że renta rolnicza z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym jest dla wnioskodawcy świadczeniem korzystniejszym, niż emerytura rolnicza z uwagi na fakt, iż w świetle art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników okres odbywania czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim nie zalicza się do stażu ubezpieczeniowego przy ustalaniu uprawnień do emerytury rolniczej (powyższa kwestia była jednak przedmiotem rozstrzygnięcia odrębnej decyzji).

Uwzględniając wskazane okoliczności, Sąd Okręgowy w Łodzi na mocy **art. 477¹⁴ § 1** k.p.c. oddalił odwołanie K. Ś. od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 2 czerwca 2020 r., uznając je za niezasadne.

Zgodnie, zaś, z treścią **art. 36 ust. 1 ustawy** z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników Prezes Kasy wydaje decyzje w sprawach:

- 1) podlegania ubezpieczeniu oraz ustania ubezpieczenia, a także wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenie;
  - 1a) zmiany warunków ubezpieczenia, a także stwierdzenia obowiązku opłacania składki, o której mowa w art. 17 ust. 2;
  - 1b) stwierdzenia obowiązku opłacania dodatkowej składki miesięcznej, o której mowa w art. 17 ust. 4;
- 2) (uchylony)
  - 2a) przedłużenia prawa do renty rolniczej szkoleniowej;
- 3) ustalenia prawa do świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia i ich indywidualnego wymiaru;
- 4) zawieszenia prawa do świadczeń;
- 5) zawieszenia lub wstrzymania wypłaty świadczeń oraz wznowienia zawieszonych lub wstrzymanej wypłaty;
- 6) zwrotu nienależnie pobranych świadczeń;
- 7) przyznania odsetek za opóźnienie w wypłacie świadczeń;
- 8) potrącenia składek na ubezpieczenie lub innych należności ze świadczeń z ubezpieczenia;
- 9) wymierzania i pobierania składek na ubezpieczenie zdrowotne, z zastrzeżeniem ust. 1a;
- 10) o których mowa w art. 41a i 55;
- 11) przyznania rodzicielskich świadczeń uzupełniających, o których mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym.

W myśl **art. 36 ust. 3** ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników odwołanie do sądu od decyzji Prezesa w sprawach, o których mowa w art. 36 ust.1 pkt 1-9, a także w przypadku niewydania decyzji, przysługuje w terminach i na zasadach określonych w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu odrębnym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych; wniesienie odwołania do sądu od decyzji ustalającej podleganie ubezpieczeniu i obowiązek opłacania należności z tytułu składek na to ubezpieczenie nie wstrzymuje wykonania tej decyzji.

Stosownie do treści art. 476 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego, przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych, rozumie się sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych, dotyczących:

- 1) ubezpieczeń społecznych;
- 2) emerytur i rent;
- 3) (uchylony);
- 4) innych świadczeń w sprawach należących do właściwości Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- 5) świadczeń odszkodowawczych przysługujących w razie wypadku lub choroby

pozostających w związku ze służbą wojskową albo służbą w Policji, Straży Granicznej, Służbie C.-Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej, Biurze Ochrony Rządu, Służbie Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,

Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego oraz Centralnym Biurze Antykorupcyjnym.

§ 3. Przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozumie się także sprawy wszczęte na skutek niewydania przez organ rentowy decyzji we właściwym terminie, a także sprawy, w których wniesiono odwołanie od orzeczenia wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności, sprawy o roszczenia ze stosunków prawnych między członkami otwartych funduszy emerytalnych a tymi funduszami lub ich organami oraz sprawy ze stosunków między emerytami lub osobami uposażonymi w rozumieniu przepisów o emeryturach kapitałowych a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

§ 4. Przez organy rentowe rozumie się:

1) jednostki organizacyjne Zakładu Ubezpieczeń Społecznych określone w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, właściwe do wydawania decyzji w sprawach świadczeń,

2) (uchylony)

3) wojskowe organy emerytalne oraz organy emerytalne resortów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, a także inne organy wojskowe i organy resortów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości

- właściwe do wydawania decyzji w sprawach, o których mowa w § 2, a także Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Według art. 477⁹ § 1 k.p.c. **odwołania od decyzji organów rentowych wnosi się na piśmie do organu, który wydał decyzję, lub do protokołu sporządzonego przez ten organ**, w terminie miesiąca od doręczenia odpisu decyzji. Sąd odrzuci odwołanie wniesione po upływie terminu, chyba że przekroczenie terminu nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się (§ 3 cytowanego przepisu).

Przekładając powyższe na grunt niniejszego postępowania podkreślić należy, że w dniu 4 września 2020 r. ubezpieczony złożył do Sądu Okręgowego pismo procesowe, w którym zawarł konkretne zarzuty dotyczące decyzji Prezesa KRUS z dnia 20 lipca 2020 r. Według wnioskodawcy decyzja ta jest błędna, gdyż przyznaje mu wypłatę świadczenia korzystniejszego po złożeniu wniosku o wypłatę emerytury, ale od dnia 1.07.2020 r., a nie od dnia 1.06.2020 r. Do przedmiotowego pisma wnioskodawca załączył kopię decyzji organu rentowego z dnia 20.07.2020 r.

W tym stanie rzeczy z uwagi na okoliczność, iż treść pisma wnioskodawcy z dnia 4 września 2020 r. w sposób wyraźny kwestionuje decyzję Prezesa KRUS z dnia 20.07.2020 r., należy zatem uznać, iż faktycznie stanowi ono odwołanie od tej decyzji. W ocenie Sądu Okręgowego taka była intencja wnioskodawcy, mimo braku w nagłówku nazwy „odwołanie”.

Podkreślić trzeba, że prawodawca dopuszcza jedynie możliwość mylnego/błędneho doboru nazwy rodzaju pisma przez stronę. W takim wypadku wszelkie wnioski i oświadczenia w piśmie powinny być **rozpoznane stosownie do swojej treści, gdyż o rodzaju pisma stanowi jego zawartość, a nie tytuł**.

W szczególności jak wskazał Sąd Najwyższy oczywista niedokładność w oznaczeniu pisma procesowego (nazwanego zażaleniem zamiast apelacją) nie stanowi przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym” - (vide Uchwała SN o sygn. akt III CZP 2/17, opubl. L.)

W tym stanie rzeczy z uwagi na fakt, że pismo procesowe wnioskodawcy z dnia 4 września 2020 r. nie zostało złożone do organu, który wydał decyzję, tj. Prezesowi KRUS, to należało je przekazać właściwemu organowi celem nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym.

Mając na względzie wskazane okoliczności, orzeczono jak w punkcie 2 sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć:

- organowi rentowemu, wypożyczając akta rentowe,

Nadto doręczyć odpis pisma wnioskodawcy z dnia 1.09 2020r. , które wpłynęło do Sądu Okręgowego w dniu **4.09.2020 r. – prezentata Sądu Okręgowego w Łodzi (k. 12)** i które zostało umieszczone w aktach KRUS , proszę, na wniosek pełnomocnika KRUS – wysłać to pismo do KRUS

K.B